บทคัดย่อ

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ บทบาทผู้นำท้องถิ่นในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ:

ศึกษาเฉพาะกรณีอุทยานแห่งชาติเขาหลวง

จังหวัดนครศรีธรรมราช

ชื่อผู้เขียน นายทิวากาล เชาวนะ

ชื่อปริญญา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชา รัฐศาสตร์

ปีการศึกษา 2550

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1. รองศาสตราจารย์ คร. สุรพล ราชภัณฑารักษ์ ประธานกรรมการ

2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วุฒิศักดิ์ ลาภเจริญทรัพย์

3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์คนัย ทองใหญ่

การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาบทบาทของผู้นำท้องถิ่นในการพัฒนาการ ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (2) ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำท้องถิ่นกับการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในท้องถิ่นเพื่อพัฒนาการท้องเที่ยวเชิงนิเวศ (3) ศึกษาถึงปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะในการแสดงบทบาทของผู้นำท้องถิ่นในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก รวมถึงการส่งแบบสอบถามประกอบการสัมภาษณ์ เพื่อ เก็บข้อมูลจากกลุ่มผู้นำท้องถิ่นและจากกลุ่มประชาชนในท้องถิ่นนำมาวิเคราะห์เหตุผล เปรียบเทียบโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS มาแจกแจงหาค่าร้อยละและค่าเฉลี่ยเพื่อ ประกอบการวิเคราะห์ประเมินผลทั้งในกลุ่มผู้นำท้องถิ่นและชุมชน

ผลการวิจัยพบว่า ผู้นำท้องถิ่นส่วนใหญ่เป็นเพศชายที่มาจากการเลือกตั้งจะได้รับ ความเชื่อถือและความไว้วางใจจากชุมชนมากที่สุด เนื่องจากผู้นำถือประโยชน์ของ ชุมชนเป็นสำคัญ เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในเรื่องที่เกี่ยวกับ ชุมชน และส่วนประชาชนในพื้นที่อุทยานแห่งชาติเขาหลวงส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มือาชีพเกษตรกรรม มีการศึกษาในระคับมัธยมศึกษา ส่วนใหญ่เป็นคนในเขตอุทยาน แห่งชาติเขาหลวงแต่กำเนิด

ผู้นำท้องถิ่นมีบทบาทในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยการให้การศึกษา ปลูกจิตสำนึกให้ท้องถิ่นมีความรักและหวงแหนในทรัพยากรธรรมชาติ ส่งเสริมให้ ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ตลอดจนการประสานงานในกลุ่มผู้นำและผู้ที่มี ส่วนเกี่ยวข้องโดยตรง ทำการโฆษณา ประชาสัมพันธ์ กับสื่อต่าง ๆ ให้เห็นถึงความ พร้อมและความเข้าใจถึงหลักปฏิบัติและจิตสำนึกถึงแก่นแท้ของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และทำการประเมินผลเป็นขั้นตอนสุดท้าย

ผลการวิจัยจากกรณีศึกษาเฉพาะพื้นที่อุทยานแห่งชาติเขาหลวง จังหวัด
นครศรีธรรมราช พบว่ามีสภาพสังคม วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ วิถีชีวิตของคนใน
ท้องถิ่นและทัศนียภาพด้านทรัพยากรธรรมชาติที่สวยงาม น่าสนใจเหมาะต่อการพัฒนา
เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ โดยผู้นำท้องถิ่น และประชาชนในพื้นที่มีบทบาทในการ
พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตอุทยานแห่งชาติเขาหลวงให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิง
นิเวศที่ได้มาตรฐาน และคุณภาพ

ABSTRACT

Thesis Title The Role of Local Leaders in the Development of

Eco-tourism: A Case Study of Khao Luang National

Park, Nakhon Si Thammarat

Student's Name Mr. Tivakan Chovana

Degree Sought Master of Arts

Major Political Science

Academic Year 2007

Advisory Committee

1. Assoc. Prof. Dr. Suraphon Rajabhandarak

Chairperson

2. Asst. Prof. Wutisak Lapcharoensap

3. Asst. Prof. Danai Thongyai

This thesis investigates the role of local leaders in the development of eco-tourism in Khao Luang National Park, Nakhon Si Thammarat. In this connection, also investigated are the relationships between these leaders and the participation of local people in the development of eco-tourism. Finally, are considered problems, obstacles and suggestions regarding the performance of these local leaders in developing eco-tourism. The research was conducted through the use of in-depth interviews and a questionnaire. The data collected from leaders and other local people were analyzed using the Statistical Package for the Social Sciences (SPSS) program. Results were analyzed and

then evaluated in terms of percentage and mean.

Findings indicate that the majority of elected local leaders who are males received the most respect from the community, as well as being regarded by residents as the most reliable. A major reason was that these leaders regarded what was to the benefit of the community as being of paramount importance. They also gave the people an opportunity to participate in decision-making in matters important to the community. The majority of the local people residing in the area of Khao Luang National Park were females working as agriculturists, and who were educated at the secondary level. They had been inhabitants of the Khao Luang area from birth.

Local leaders played a role in the development of eco-tourism by virtue of educating members of the community to have awareness of the need for protection of natural resources, in encouraging the community's participation in various activities, and in coordinating with other leadership groups and concerned people. It was also recognized that the media must be used for advertising and public relations in order to exhibit the readiness of the community in regard to eco-tourism. Thus must be presented information showing that community members understand the rules and regulations regarding eco-tourism in addition to giving evidence of their grasp of the core of eco-tourism. Finally, an evaluation must be made of these efforts.

Findings indicate that the area of Khao Luang National Park, Nakhon Si Thammarat embodies a social structure, cultural dimensions, historical

traditions, the way of life of the local people, beautiful scenery and natural resources making it worthy of being full developed as an important tourist attraction. Both the local leaders and the people themselves have roles to play in developing eco-tourism in the area of Khao Luang in consonance with high standards of quality.